

Metodologia de lucru pentru realizarea raportului de diagnoză, privind utilizarea și alocarea resurselor de tineret, redactată în cadrul proiectului:

“TINERI PENTRU DEMOCRAȚIE: TRANSPARENȚĂ ȘI BUNĂ GUVERNARE ÎN ALOCAREA ȘI GESTIONAREA FONDURILOR PUBLICE PENTRU TINERET LA NIVELUL AUTORITAȚILOR LOCALE”

În vederea realizării diagnozei procesului de alocare a resurselor de tineret și a monitorizării utilizării acestora, conducerea executivă a Centrului pentru Politici Educaționale, împreună cu partenerii de proiect, aprobă prezenta metodologie de lucru.

SECȚIUNEA I – PRINCIPII GENERALE

În elaborarea raportului de diagnoză privind utilizarea și alocarea resurselor de tineret la nivelul administrației publice locale, se vor avea în vedere, inter alia, următoarele principii, pornind de la prevederile Cartei Albe a Guvernanței Europene (COM 2001/428):

- a. Transparență** – prin care se urmărește asigurarea accesului publicului larg la informații de interes public, prin furnizarea la timp și într-o manieră ușor accesibilă a acestora. Aceste informații trebuie să se refere atât la zona decizională privind fondurile publice de tineret, cât și la execuția lor financiară și monitorizarea acestora;
- b. Deschidere** – prin care, potrivit Comisiei Europene, se impune ca instituțiile statului să funcționeze într-un mod deschis și să comunice activ informațiile cu privire la activitatea acestora și deciziile luate. Totodată, acestea ar trebui să utilizeze un limbaj accesibil și ușor de înțeles pentru publicul larg;
- c. Participare echitabilă** – prin care, calitatea, relevanța și eficiența politicilor instituțiilor statului, depind de asigurarea unei largi participări, de la concepție până la punerea în aplicare și evaluarea impactului acestora. Practic, cetățenii trebuie să fie implicați sistematic în elaborarea, monitorizarea și punerea în aplicare a politicilor;
- d. Responsabilitate** – funcțiile asumate în procesele legislative și executive trebuie să fie bine definite, fiecare actor implicat asumându-și responsabilitatea pentru rolul acordat și răspunzând de activitățile întreprinse în fața publicului larg;
- e. Eficacitate** – Politicile trebuie să fie eficiente și adoptate în timp util, răspunzând nevoilor reale, pe baza formulării unor obiective clare, a evaluării impactului și dacă este cazul, în funcție de experiența anterioară. Conceptul se referă și la utilizarea fondurilor publice într-o manieră care să contribuie la atingerea obiectivelor setate cu maximizarea rezultatelor obținute în urma alocării de fonduri și limitarea irosirii acestora;

- f. Coeziune** – politicile și acțiunile trebuie să fie unitare și accesibile. Procesul de coeziune necesită o conducere puternică și responsabilitate din partea instituțiilor publice pentru a asigura o abordare unitară în cadrul unui sistem complex, prin corelarea acestora cu diferitele prevederi legislative în vigoare și modificările lor ulterioare, într-o manieră dinamică și adaptativă,

transpuse la nivel național, cu o serie de prevederi ale legislației românești în vigoare, prevăzute în legea tinerilor nr. 350 / 2006, la următoarele capitole, secțiuni, articole, alineate și litere:

CAPITOLUL I, ART. 3:

Autoritățile administrației publice centrale și locale, unitățile, instituțiile și serviciile publice subordonate acestora au obligația să sprijine activitatea de tineret și să asigure cadrul adecvat de desfășurare a acestuia la nivel național și local, în condițiile legii.

CAPITOLUL I, ART. 4:

Politicile în domeniul tineretului au la baza următoarele principii generale:

lit. b) asigurarea participării tinerilor la deciziile care îi vizează, inclusiv la elaborarea, promovarea și realizarea politicilor în domeniul tineretului, în special prin intermediul structurilor neguvernamentale de tineret și pentru tineret;

lit. c) sporirea gradului de participare a tinerilor la viața publică și încurajarea acestora în vederea asumării responsabilităților individuale sau de grup;

lit. d) sprijinirea și îndrumarea tinerilor în vederea participării active a acestora la viața economică, educațională și culturală a țării;

lit. e) stimularea cooperării autorităților și instituțiilor publice centrale și locale cu structurile neguvernamentale de tineret și pentru tineret, prin înființarea de consilii consultative constituite din organizațiile neguvernamentale de și pentru tineret de pe lângă fiecare autoritate sau instituție publică centrală ori locală care gestionează fonduri destinate tineretului.

CAPITOLUL II, SECȚIUNEA VI, ART. 10:

(1) *Autoritățile administrației publice locale și județene asigură cadrul instituțional și condițiile necesare pentru participarea tinerilor la luarea deciziilor din domeniul tineretului;*

(2) *În toate problemele ce vizează tineretul, consiliile locale ale comunelor și orașelor au obligația de a organiza proceduri de consultare cu organizațiile neguvernamentale de tineret și pentru tineret, constituite la nivelul respectivei unitați administrativ-teritoriale;*

(3) În toate problemele ce vizează tineretul, consiliile locale ale municipiilor reședință de județ și ale sectoarelor municipiului București, Consiliul General al Municipiului București, precum și consiliile județene au obligația de a organiza proceduri de consultare cu fundațiile județene pentru tineret, respectiv a municipiului București, precum și cu organizațiile neguvernamentale de tineret și pentru tineret, constituite la nivelul respectivei unități administrativ-teritoriale.

CAPITOLUL V, SECȚIUNEA 1, ART. 27:

Pentru finanțarea activității publice în domeniul tineretului se alocă anual prin legea bugetului de stat sumele corespunzătoare.

CAPITOLUL V, SECȚIUNEA 1, ART. 28:

(1) Consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București, precum și consiliile locale ale municipiilor reședință de județ constituie anual, în cadrul bugetelor proprii, Fondul destinat activităților de tineret.

(2) Fondul destinat activităților de tineret prevăzut la alin. (1) se utilizează pentru finanțarea activității de tineret a structurilor neguvernamentale de utilitate publică de și pentru tineret, precum și a unor activități de tineret de interes local, stabilite prin consultarea fundațiilor județene pentru tineret, respectiv a municipiului București, precum și a organizațiilor neguvernamentale de tineret și pentru tineret de pe raza unității administrativ-teritoriale respective.

Fiecare principiu este important în sine, dar ele nu pot fi îndeplinite prin acțiuni independente. Politicile pot fi eficiente numai dacă sunt pregătite, implementate și puse în aplicare într-un mod integrat, coordonat atât din punct de vedere al procesului decizional, cât și din cel al gestionării resurselor.

SECȚIUNEA II – INDICATORI DE PERFORMANȚĂ ÎN ACORD CU PRINCIPIILE DE BUNĂ GUVERNANȚĂ PRIVIND GESTIUNEA FONDURILOR PUBLICE

În acord cu principiile europene și prevederile legislației în vigoare, detaliate anterior la Secțiunea I, se concretizează două domenii de interes major, în ceea ce privește buna guvernare a fondurilor publice:

- I. (A) Participare echitabilă;
- II. (B) Responsabilitate și eficacitate;

Pentru fiecare din domeniile identificate anterior, prezenta metodologie urmărește îndeplinirea unei serii de standarde (obligatorii și de referință) și indicatori de performanță, prin care se verifică respectarea unor cerințe considerate ca fiind minimul acceptat și respectiv modelul de referință pentru alte autorități publice locale. În ceea ce privește standardul, ambele valori – atât cele minimale, cât și de referință – se raportează la prevederile legislației în vigoare și respectiv la modele de bună practică, existente la nivelul spațiului european comun.

Indicatorul de performanță reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de către o autoritate publică locală, prin raportare la un standard. Indicatorii de performanță identifică acele rezultate care variază de la un nivel minim acceptabil până la un nivel maxim identificabil. Nivelul minim al indicatorilor de performanță corespunde cerințelor unui standard. Nivelurile maxime corespund standardelor de referință, sunt opționale și diferențiază modul de implicare al autorităților publice locale în ceea ce privește încurajarea și stimularea mediului asociativ de tineret pentru a se implica în dezvoltarea societății civile.

Domeniile, standardele și indicatorii de performanță aplicați în realizarea raportului de diagnoza sunt prezentați în continuare. Fiecare din cele două domenii legate de buna guvernare privind gestiunea fondurilor publice este asociat cu un set de standarde, iar fiecărui standard îi corespund indicatori specifici de performanță. Cerințele unui indicator de performanță variază de la nivelul minim obligatoriu la un nivel de referință recomandat, pentru care autoritatea publică locală poate opta sau poate să-și stabilească un nivel superior acestuia prin propriile standarde de referință.

Domenii – Standarde – Indicatori de performanță:

Domeniul: **(A) Participare echitabilă;**

Standard: **(S1) Cadrul legislativ;**

Indicator de performanță 1.1: **Respectarea cadrului legislativ;**

Indicator de performanță 1.1a: **Respectarea cadrului legislativ privind înființarea fondului de tineret;**

Indicator de performanță 1.1b: **Respectarea cadrului legislativ privind înființarea și funcționarea consiliului consultativ;**

Indicator de performanță 1.2: **Nivelul finanțării de bază;**

Domeniul: **(B) Responsabilitate și eficacitate;**

Standard: **(S1) Nivelul finanțării suplimentare;**

Indicator de performanță 1.1: **Susținerea financiară suplimentară a ONGT;**

Indicator de performanță 1.2: **Stimularea participării ONGT la dezvoltarea societății civile, pe bază de concursuri de finanțare;**

Indicator de performanta 1.3: **Stimularea participării ONGT la dezvoltarea societății civile, prin atribuire directă de fonduri din bugetul APL;**

Indicator de performanta 1.4: **Transparență și deschidere;**

Indicator de performanta 1.4a: **Transparență și deschidere decizională;**

Indicator de performanta 1.4b: **Transparență și deschidere în organizarea concursurilor de finanțare;**

A. PARTICIPARE ECHITABILĂ

S1AIP1.1 – Respectarea cadrului legislativ;

S1AIP1.1a – Respectarea cadrului legislativ privind înființarea fondului de tineret:

Minim: Autoritatea publică locală respectă legislația în vigoare, având constituit fondul destinat activităților de tineret;

Referință: Autoritatea publică anunță anual bugetul alocat fondului de tineret, din care se alocă min 50% din fonduri;

S1AIP1.1b – Respectarea cadrului legislativ privind înființarea și funcționarea consiliului consultativ:

Minim: Autoritatea publică locală respectă legislația în vigoare, având constituit la nivelul acesteia, un consiliu consultativ pentru gestionarea fondurilor destinate tineretului;

Referință: Consiliul consultativ, constituit pentru gestionarea fondurilor destinate tineretului, integrează și reprezentanți ai mediului asociativ local, cuprinzând un număr de minim 2 membri, reprezentanți diferiți ai structurilor mediului asociativ ONGT de la nivel local.

S1AIP1.2 – Nivelul finanțării de bază:

Minim: Autoritatea publică locală a constituit în cadrul bugetului propriu – pentru anul în curs – Fondul destinat activităților de tineret, pentru care a alocat o subvenție de minim 100 000 lei, din care până la finalul anului au fost cheltuiți cel puțin 50%;

Referință: Autoritatea publică locală, în ultimii 3 ani, prin Fondul constituit, a alocat peste 100 000 lei anual, din care până la finele anului au fost cheltuiți într-un procentaj de 100%.

B. RESPONSABILITATE ȘI EFICACITATE

S1BIP1.1 – Susținerea financiară suplimentară a organizațiilor non-guvernamentale de tineret:

Minim: Autoritatea publică locală a constituit în cadrul bugetului propriu – în afara Fondului

destinat activităților de tineret – alte surse de finanțare pentru mediul asociativ ONGT;

Referință: Autoritatea publică locală, în ultimii 3 ani, a instituit în baza bugetului propriu – în afara Fondului destinat activităților de tineret – alte surse de finanțare, pentru stimularea participării mediului ONGT la dezvoltarea societății civile.

S1BIP1.2 – Stimularea participării ONGT la dezvoltarea societății civile, pe bază de concursuri de finanțare:

Minim: Autoritatea publică locală a organizat în ultimul an concursuri de proiecte, prin care a finanțat ONGT-uri, din alte surse de finanțare în afara celor prevăzute de legislația în vigoare;

Referință: Autoritatea publică locală, a alocat în ultimii 3 ani, pe baza de concursuri de proiecte, finanțări către ONG-uri, din alte surse de finanțare în afara celor prevăzute de legislația în vigoare.

S1BIP1.3 – Stimularea participării ONGT la dezvoltarea societății civile, prin atribuire directă de fonduri din bugetul APL:

Minim: Autoritatea publică locală a alocat în ultimul an, pe bază de parteneriate / colaborări, finanțări către ONG-uri, din alte surse de finanțare în afara celor prevăzute de legislația în vigoare;

Referință: Autoritatea publică locală a alocat în ultimii 3 ani, pe bază de parteneriate / colaborări, finanțări către ONG-uri, din alte surse de finanțare în afara celor prevăzute de legislația în vigoare.

S1BIP1.4 – Transparență și deschidere;

S1BIP1.4a – Transparență și deschidere decizională:

Minim: Autoritatea publică locală face publice deciziile privind fondurile pentru tineri (alocate în cadrul fondului de tineret sau în afara acestuia), nivelul de finanțare, direcțiile de finanțare – prin publicarea lor într-un loc ușor accesibil publicului larg;

Referință 1: Autoritatea publică locală ia decizii privind fondurile pentru tineri împreună cu membrii consiliului consultativ, constituit pentru gestionarea fondurilor pentru tineri;

Referință 2: Autoritatea publică locală ia decizii privind fondurile pentru tineri în urma unor sesiuni permanente (periodice) de consultări cu tinerii (tineri, grupuri de inițiativă de tineret locale, ONGT-uri, filiale de tineret ale partidelor politice etc.).

S1BIP1.4b – Transparență și deschidere în organizarea concursurilor de finanțare:

Minim: Autoritatea publică locală a organizat în ultimul an concursuri de proiecte, prin care a finanțat ONGT-uri, din alte surse de finanțare în afara celor prevăzute de legislația în vigoare, însă fără a face cunoscută o metodologie de concurs, procedura și criteriile de eligibilitate și selecție;

Referință 1: Autoritatea publică locală a organizat în ultimul an, concursuri de proiecte, prin care a finanțat ONGT-uri, din alte surse de finanțare în afara celor prevazute de legislația în vigoare, pentru care a instituit o metodologie de concurs; a prevazut o procedura de selecție a proiectelor; a prevazut o serie de criterii de eligibilitate; a instituit un calendar de depunere, selecție și finanțare; are o lista finală a ONGT-urilor declarate câștigătoare;

Referință 2: Autoritatea publică locală a organizat în ultimul an concursuri de finanțare a proiectelor / inițiativelor / programelor cu și pentru tineri, în urma consultării cu tineri (ONGT-uri / grupuri de inițiativă de tineret / tineri) în vederea identificării nevoilor lor și a definirii direcțiilor prioritare de finanțare.

SECȚIUNEA III – COLECTARE DE DATE – ANALIZA

Pentru realizarea diagnozei pe baza prezentei metodologii, se vor utiliza ca surse de informare răspunsurile primite la solicitările transmise către autoritățile publice locale (Consilii Județene și Consiliile Locale ale localităților cu statut de reședință de municipiu), redactate în baza legii nr. 544 / 12 octombrie 2001, privind liberul acces la informații de interes public.

În cazul în care autoritățile publice locale nu vor răspunde în timp util, procesul de transmitere a solicitărilor se va relua o singură dată, urmând ca după expirarea termenului legal, în raportul de diagnoza să fie incluși numai respondenții solicitărilor transmise.

Informațiile transmise vor fi analizate de 2 experți de diagnoză și ghid, din cadrul Centrului pentru Politici Educaționale și din cadrul Societății Academice din România, ce ulterior vor realiza raportul de diagnoză, în baza prezentei metodologii.

SECȚIUNEA IV – PREVEDERI GENERALE ȘI TRANZITORII

Prezenta metodologie a fost elaborată în cadrul proiectului "Tineri pentru democrație: transparență și bună guvernare în alocarea și gestionarea fondurilor publice pentru tineret la nivelul autorităților locale", implementat de Centrul pentru Politici Educaționale, în parteneriat cu Societatea Academică din România și Consiliul Tineretului din România. **Proiectul este finanțat prin granturile SEE 2009 – 2014, în cadrul Fondului ONG în România** și își propune creșterea transparenței privind gestionarea fondurilor pentru tineret la nivel județean și local și creșterea capacității de accesare și de implicare în luare deciziilor privind aceste fonduri de către ONG-urile de tineret (ONG-T).

În acest sens, va fi elaborată o diagnoză a modului în care se alocă fondurile de tineret la nivelul autorităților publice de interes: consilii județene și consiliile locale ale municipiilor reședință de județ (în total 82 de autorități publice locale). Aceasta va fi elaborată în urma unei verificări ce se va realiza prin urmărirea pașilor:

- 1) elaborarea prezentei metodologii;
- 2) transmiterea către autoritățile publice locale (APL) vizate de proiect, solicitări în baza legii nr. 544/2001 de furnizare a datelor considerate de interes public cu privire la gestiunea fondurilor locale de tineret;
- 3) colectarea și analiza răspunsurilor primite la aceste solicitări prin comparație cu standardele și indicatorii descriși în următoarele secțiuni ale metodologiei;
- 4) analiza documentelor legislative în vigoare și a altor studii și analize existente deja, care fac referire la buna guvernare a fondurilor de tineret, pentru identificarea exemplarelor de bună practică de la nivel european și compararea cu indicatorii de performanță descriși de metodologie;
- 5) redactarea documentului de diagnoză și diseminarea rezultatelor.

Analiza este programată a fi realizată în perioada mai 2015 – septembrie 2015 și va fundamenta elaborarea unui ghid de bune-practici privind buna guvernare a acestor fonduri. Aceste activități vor fi urmate de o perioadă de 6 luni de monitorizare a APL și a modului în care ele își modifică modul de gestiune al fondurilor pentru tineri după primirea și studierea ghidului de bune-practici elaborat în cadrul proiectului.